
Bratři a sestry,

proč si inteligentní, noblesní a krásné ženy občas berou křupany? Z nouze? Nebo snad z lásky? Těžko povědět. Ani dnešní příběh o tom nespekuluje. Jistěže to může být i naopak – že si inteligentní a schopný muž vezme ...

Ale tak nějak se mi nějak zdá, že těch buranských mužů je víc. A i navzdory soudobému patriarchálnímu řádu se Bible jen hemží skvělými ženami, které hrají často v dění Božího lidu ústřední role. Dovedou stát v pozadí a současně být hybatelkami dění ... i příběhu spásy.

V našem dalším davidovském příběhu vystupují čtyři výrazné postavy. Pojdme si je připomenout.

První postavou je Nabal. Je jedním z takových mužů, který by si právem zasloužil výše zmíněné nelichotivé označení. Už jen jeho jméno mluví za vše. Bloud. Jinak ale zámožný člověk, ovšem s těžkou vadou charakteru. Vzteká, cholerická nátura u něj jen doplňuje jeho hamižné sobectví.

Další postavou je David. Budoucí král Izraele, stále na útěku před Saulem. Se svou družinou pobývá nedaleko Nabalova sídla. Budoucí král a jeho družina jsou stále v terénu. A to znamená i častý nedostatek. Snad jedině můžou být užiteční jako stráž Nabalova domu. Kéž to ten člověk ocení a bude ochoten se s námi podělit....

Vysílá svoje mládence, aby Nábala požádali o hmotnou pomoc, trochu potravy, jen malé množství z požehnání, kterého se mu dostalo. A odpovědí je mu vzteklé odmítnutí. Všimněme si dobře, co řekne: „Kdo je David? Mám snad vzít svůj chléb, svou vodu a zvířata, která jsem porazil pro své střihače – a dát je mužům, o nichž ani nevím, odkud jsou?“ Mám se o své bohatství dělit s nějakým uprchlým otrokem – a s muži neznámého původu? Nabal si neuvědomuje, že kdyby David nepřemohl Golijáše, byl by v otroctví Pelištejců nejspíše i on. A ti by se ho zdvořile na nic neptali a prostě by jeho dům vykradli a vyplenili. Ano, toto je David. Ten, který bojoval i za něho... Ani si často neuvědomujeme, že druzí zápasí za nás ... a někteří vůči nim mají jen slova nenávisti. Snad jich není mnoho, aby měli výraznější vliv. A pokud si říkáte, že zase Ukrajinci, tak je mi líto, ale ta asociace tady přímo bije do očí ... Ne, nedám s tím pokoj...

Ach, vždyť co máš, človče, co bys nebyl dostal? Tak se ptá opět apoštol Pavel po mnoha staletích. A Ježíš řekne: Zadarmo jste dostali, zadarmo dejte. Ne, to neznamená živit líné, kteří odmítají pracovat. Ale pomáhat v nouzi ano. Důležitý důraz v čase, kdy sklízíme úrodu a Boží dary. Ale nejsou to jen hmotné komodity nebo peníze. Je to i ochota podělit se o svoje bezpečí, nabídnout společenství ...

Ta Nábalova postava je nadčasová. I ten jeho vzteklý a nenávistný výrok přetrval po celá tisíciletí až podnes. Proč máme dát něco těm, o nichž ani nevíme, odkud jsou? Jak k tomu přijdeme! Máme pořád myslet na druhé a ne na sebe? Co je nám po nich? Ať si každý pomáhá sám, jak umí. Že ho někdo pronásleduje? Anebo taky vraždí a mučí? Co je mi do toho?

David je šokován takovou reakcí, je rozpálen doběla z jednání toho nevděčného hulváta a spolu se svou družinou chystají trestnou výpravu proti Nábalovi a jeho hospodářství. Napětí by se dalo krájet. Dá se ještě odvrátit katastrofa?

Naštěstí do děje vstupuje další postava. A my ani nevíme, jak se jmenuje. Je to jeden z Nábalových pastýřů. A promluví přímo s paní Nábalovou. Tento bezejmenný muž patří k Nábalovu domu, ale dobře ví, jaký ten jeho pán je. Ten člověk to nemůže nechat jen tak. Ví, že se na dům valí pohroma. Nemlčí a podá svědectví o tom, co se seběhlo a jak se Nábal choval. Ti muži nám přece byli hradbou ve dne v noci, když jsme pásli stáda...

Mnoho zla se může stát, pokud budou lidi mlčet..... Ano, mlčíváme, protože se bojíme, že mluvit by znamenalo eskalaci zlých následků a celou věc by to ještě zhoršilo. Mlčíváme, protože nechceme vypadat jako bonzáci. A pak dobrovolně skrýváme nepravost a pravda tak nevyjde najevo... Ten bezejmenný pastýř ale naštěstí promluví. Ne, ti muži si takové jednání nezasloužili, milostivá paní ...

A konečně čtvrtou postavou děje je krásná, inteligentní, laskavá, milostivá, dobrosrdečná a taky akční paní Abígajil. Přesný opak Nábala. A zase se ptám a nedá mi to: „Jak mohli ti dva k sobě najít cestu? Jak si mohla vzít takového člověka?“ No, lidi se asi postupem času mění ... posouvají se k lepšímu i horšímu.

Abigajil po slovech toho pastýře na nic nečeká, vezme chleby, víno, skopové, sušené hrozny a fíky. A my nahlédneme do starověkého jídelníčku zámožnějších lidí. Tato skvělá žena vstupuje aktivně do děje, naloží proviant a vyjde Davidově družině vstříc. A omluví se za svého muže. Pastýř mluví, Abigajil jedná. A nejde jí jen o zastavení ukřivděných mužů planoucích rozhořčením a touhou po odplatě, ale jde jí o čest svého domu, jde jí o odčinění křivdy, kterého se dopustil její muž. Neptá se, co na to Nábal řekne, až to zjistí. Neřeší, co z toho bude za křik a poprask. Jde a donese Davidovi a jeho mužům dary z požehnání, kterého se jim dostalo.

Už jsme naznačili, že jsou to v Bibli právě často ženy, které se nebojí rozhodně jednat, když je to nutné. Kromě Abigajil ještě třeba Moábská Rút. Chana, matka Samuele. Bojovnice Jáel z knihy Soudců. V apokryfní literatuře Judit. A taky ženy kolem Ježíše. Jeho vlastní matka, třeba v Káni Galilejské. A pak ty, které běží třetího dne ke hrobu...

A nakonec happyend? Jenže – je happyendem Nábalův vzteklý amok, až ho raní mrtvice a po pár dnech umírá? Spíše si člověk řekne: Muselo k tomu vůbec dojít? Nesnažil se někdo tomu chlapovi domluvit? Nic takového tam nečteme. Nábal nevyzná: byl jsem sobec a hlupák,

odpusť mi ženo, i vy ostatní. Tak by to bylo nejlepší a nejvíc křesťanské. Ale ... co když jsou situace, které sice končí dobře, tak jako si David vezme vdovu Abigajil za ženu, současně je však nutno taky přijmout, že nebývají vždycky všechny hříchy vyznány a odčiněny. Že nezazní vždycky slova lítosti. Že nejsou vždy všechny vztahy napraveny. A že jsou i lidi, od kterých je nutno se odstříhnout.....bez toho, že bychom je chtěli soudit.

To je ale na Bibli jedinečné, že nám nepředkládá barvotiskové příběhy, ale lidské životy v jejich složitosti a komplikovanosti. A přece cítíme a vnímáme, že se v nich Boží jednání odehrává. Tak jako věřím, že to platí i v těch našich příbězích, které prožíváme my sami. Že třeba tápeme, jsme rozhozeni, ledacos už nenapravíme, ale později přece jen porozumíme tomu, že Boží láska a milost na to vše stačí. Amen.

Modlitba: Pane Bože, vděčíme ti za vše, co máme, i za svůj život. Děkujeme za dary hmotné, za pokrm a nápoj. A děkujeme ti za lidi, kteří nás v životě provázejí. Za lidi, kteří jsou nám pomocí, nebo dokonce i štítem a ochranou. Za ty, kteří nás nenechali nikdy ve štychu. Posiluj nás v tom, abychom se dovedli dělit s druhými a dobro odplácet dobrem. Amen.